

FÖLDTANI KÖZLÖNY

Kiadja

A MAGYARHONI FÖLDTANI TÁRSULAT

A választmány megbízásából szerkesztik

SAJÓHELYI FRIGYES és ROTH LAJOS

titkárok.

TARTALOM:

Szakgyűlés 1874-ik évi dec. hó 16-án. — A mármarosai vasérctelepek előfordulási viszonyai, Gesell Sándortól. — A deésaknai legújabb krystálysó-előjövételről, dr. Koch Antaltól. — A déli Bakony bazaltjai, dr. Hofmann Károlytól. — Titkári közlemények. — Tartalomjegyzék.

TÁRSULATI ÜGYEK.

Szakgyűlés 1874-ik évi december hó 16-án.

1) Dr. Hofmann Károly a déli Bakony bazaltjainak petrographiai viszonyait ismertette. (Lásd a jelen számban.)

2) Lóczy Lajos geológiai és palaeontológiai tanulmányok Arad-megyéből cím alatt a Fehér-Körös völgyében, a Borossebes melletti neogen-lerakódásokat ismertette meg. (Lásd az V. évfolyam 1. számában.)

3) Az első titkár Popovics V. Sándor: „Előleges jelentés a Frusca-Gorában tett gyűjtésről“ című, rövid jelentését olvasta föl, melyből röviden a következőket jegyezzük meg: Jelentést tevő úr fölemlíti, hogy még az 1873-ik év nyarán tett néhány kirándulást a „Perin-Majdan“ nevezetű hegyre, mely cerithium-mészközből s márgából áll. Gyűjtött továbbá a „Popovica“ nevű hegyen több vasérc-darabot. Megemlíti, hogy azon helyet is sikerült fölfedeznie, a hol a trachyt a pétérvári szik-

lán nagyobb tömegben tör át, melyre vonatkozólag később tüzetesebben ígér áttérni. Meglátogatta tovább a „Ljuba“ nevű falu hegységeiben levő mészkőbányákat s ezekkel együtt egy forrást is megvizsgált, melynek hőmérséke a meghatározás szerint 15—17 fok R. — A forrás vizének minőleges megvizsgálása alkalmával — mit Grosinger, újvidéki gyógyszerész úr eszközölt — kitént, hogy agyagot, meszet, magnesiát vasat, nátriumot és szénsavat, kénsavat, sósavat, phosphorsavat, meg kovasavat tartalmaz. Mindezeket illetőleg jelentést tevő úr később részletesebben fog kiterjeszkedni s jelentését a társulatnak annak idején beküldeni.

4) Végre az első titkár a belépett és meghalt tagok neveit olvasta fel. Belépett Halaváts Gyula, m. kir. földtani intézeti gyakornok Budapesten. Meghaltak: Gerevics Sándor, tanár Budapesten; Reitter Ferenc, ministeri tanácsos Budapesten és Rosty Pál, földbirtokos Duna-Pentelén.

A mármarosai vasérctelepekről.

(Felolvasatott a társ. f. évi auguszt. hó 9-ikén, a Suliguli-forrásnál tartott szakgyűlésén.)

Gesell Sándortól.

A mármarosai kincstári vasérc-vidék bányageológiai felvételeivel foglalkozván, bátor leszek a tisztelt földtani vándorgyűlésnek az ezen területen tapasztaltakat röviden elősorolni, annál is inkább, miután a megyében teendő körút e vasércvidékre csakis egy helyütt, t. i. Luchinál, érintendi.

A vasércek előjövetele módja és egyáltalán a vasgyáraknak rendelkezésére álló vasércnek mennyi- és minősége a vegy. elemzési táblából kivehető (l. a 296. és 297-ik lapon); a vaskő. előjövetele be- és lerakódását illetőleg három képződési szintet különböztethettem meg:

Az elsőben az andesintrachyt közti, némelykor 12 öl széles, réz- és vaskovand-telések kibuvásainak, és a trachytban előforduló delejvasnak barnavaskőféle elmállási terményét találjuk, 2' 6'', egész 3' 6''-nyi, közvetlen a televényföld alatti rétegekben; úgyszintén egy melaphirszerű kőzetben vörös-vaskőféle imprágnatiókat is.